

Ordforklaringer

Asylsøker: Person som på egenhånd og uanmeldt ber myndighetene i Norge om beskyttelse og anerkjennelse som flyktning. Personen kalles asylsøker inntil søknaden er avgjort.

Innvandrer: En person som er født i utlandet og fast bosatt i Norge, med foreldre som begge er født i utlandet.

Flyktning: I dagligtale brukes begrepet om en person på flukt fra for eksempel krig, borgerkrig eller menneskerettighetsovergrep. I juridisk forstand (definert i FNs flyktningkonvensjon) er en flyktning en person som med rette frykter forfølgelse på grunn av sin rase, religion, nasjonalitet, politiske overbevisning eller tilhørighet til en spesiell sosial gruppe.

Kilde: Utlendingsdirektoratet (UDI)

[www.tidsskriftet.no/
doktoravhandlinger](http://www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger)

Innvandrere får oftere schizofreni

Asylsøkere har større risiko for å bli innlagt i psykiatrisk akuttavdeling enn innvandrere og etniske nordmenn har.

Psykiske problemer blant innvandrere og traumatiserte flyktninger har de siste årene blitt en stor utfordring for helsepersonell i Norge, og mange migranter sliter med psykiske problemer som kan gjøre det vanskelig for dem å etablere seg i det norske samfunnet, skriver Valentina Maria do Rosário Cabral Iversen i sin avhandling ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Avhandlingen viser at innvandrere oftere

blir diagnostisert med schizofreni, oftere tvangsinnlagt men har sjeldnere affektive lidelser sammenliknet med asylsøkere og etniske nordmenn. Samtidig viser resultatene at asylsøkere oftere blir innlagt i psykiatrisk akuttavdeling og oftere diagnostisert med tilpasningsforstyrrelse enn innvandrere og nordmenn blir.

Asylsøkere og flyktninger fra Afrika som legges inn i psykiatrisk akuttavdeling, blir oftere diagnostisert med schizofreni enn asylsøkere og flyktninger fra Asia og Europa. Nærmere bestemt ca. 50 % av asylsøkerne og 80 % av flyktningene fra Afrika fikk diagnosen schizofreni ved innleggelsen, ifølge Iversen. De tilsvarende tallene var 5 % og 47 % for asiater og 15 % og 45 % for europeere. Flyktninger ble hyppigere tvangsinnlagt enn asylsøkere, men asylsøkere ble ved innleggelse oftere diagnostisert med posttraumatisk stresslidelse.

Valentina Maria do Rosário Cabral Iversen disputerte for graden Ph.D med avhandlingen *Mental health and psychological adaptation of clinical and non-clinical migrant groups 2.2.* 2007.

Valentina Maria do Rosário Cabral Iversen.
Foto Geir Otto Johansen

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Nedgang i hiv/aids i Zambia

Det har vært en markant nedgang i spredningen av hivviruset i Zambia de siste ti årene. Nedgangen er særlig stor blant unge menn og kvinner med utdanning utover grunnskole.

Forskningsarbeidet til Charles Michelo ved Universitetet i Zambia og Senter for internasjonal helse ved Universitetet i Bergen, viser også at det blant de aller fattigste og de med lavest utdanning var lite tegn til endring i spredningen av hivviruset.

Hans avhandling *Trends and determinants of HIV prevalence in Zambia: Evidence from surveys in selected communities* er basert på store befolkningsstudier i enkelte by- og landområder i Zambia, som er hardt rammet av hiv. Her er rundt 16 % av voksne menn og kvinner under 50 år smittet, og hiv er årsak til rundt 60 % av alle dødsfall.

Michelo ønsket å finne ut hvordan smittespredning endres over tid, og hva som er årsak til disse endringene.

Nedgangen blant unge menn og kvinner med utdanning viste seg å ha en klar sammenheng med redusert risikoatferd, blant annet færre seksualpartnere, økt bruk av kondom og senere barnefødsler. Forskningsarbeidet konkluderer også med at det kan føre til uheldige feilberegninger av smittetrender i den generelle befolkningen dersom man kun studerer utviklingen blant gravide kvinner, noe som er den aller mest brukte metoden.

Charles Michelo disputerte for Ph.D-graden 2.2. 2007.

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no